Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu! Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4 Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 278 | Katowice, wtorek 1-go grudnia 1931 r. | Rok 30

Położenie i potrzeby gmin śląskich na tle obecnego kryzysu.

Na nadzwyczajnem walnem zebraniu delegatów Związku gmin województwa śląskiego, odbytem w dniu 21 listopada bieżącego roku w Katowicach, wygłosił prezydent miasta Królewskiej Huty, **pan Spaltenstein**, dłuższy referat na powyższy temat, który podajemy w streszczeniu.

Potrzeba zajęcia się gminami i obmyślanie pomocy.

Gminy śląskie znalazły się w bardzo trudnem położeniu. **Pomoc szerzej pomyślana jest konieczna.** Położenie gmin śląskich jest tem trudniejsze, że z jednej strony maleją dochody, z drugiej zaś rosną wydatki zwłaszcza socjalne z powodu katastrofalnego bezrobocia i osłabienia gospodarczego płatników podatkowych. **Stan dochodów gmin malał w ostatnich miesiącach od 15 % do 50 %**, zależnie od stanu majątkowego danej gminy, względnie zależnie od tego, czy ma dochody własne, oprócz wpływów z podatków; **stan ten wykazuje dalej tendencje zniżkowe i we wielu gminach spadek dochodów ogólnych pójdzie jeszcze dalej**, uniemożliwiając prawie prowadzenie normalnych agend. Już obecnie mamy gminy w naszem województwie, które nie mogą utrzymać równowagi dochodów i rozchodów, a o jakichkolwiek inwestycjach marzyć nie mogą.

Katastrofa bezrobocia.

Zniżka wpływów spowodowana została katastrofą bezrobocia, które jeszcze nie osiągnęło swego punktu szczytowego i **jakkolwiek obecnie już mamy na terenie województwa około 65.000 bezrobotnych, to w niedługim czasie liczba ta wzrośnie do około 80.000 robotników a może i więcej.** Jeżeli się zważy, że stanem tym dotknięte są i rodziny bezrobotnych, to dojdziemy do potwornej cyfry **ćwierć miljona ludzi, czyli jedna czwarta część ludności województwa naszego staje się ofiarą klęski**, którą już śmiało porównać można z klęską elementarną powodzi lub ognia, gdyż ludzie nią dotknięci własnemi siłami niczem jej przeciwstawić się nie mogą.

Pomoc gmin, które same pomocy potrzebują.

Oczywiście przychodzi bezrobotnym z pomocą i państwo i komitety bezrobocia i wreszcie gminy; te **ostatnie jednak są już na krańcu możliwości**, a brak ich wszechstronnej pomocy najdotkliwiej odbić się może na losie bezrobotnych.

Przyczyny zmniejszenia się finansowej sprawności gmin.

Gminy mimo najlepszej woli i najstaranniejszej gospodarki **nie będą mogły w przyszłości podołać swoim zadaniom**, o ile nie znajdą się środki, które zasilą wydatnie wpływy gmin, względnie **o ile nie będą zmniejszone ciężary**, jakie gminy obecnie ponoszą.

a) Wiemy wszyscy, że wielki przemysł kurczy się z dnia na dzień i wskutek kryzysu ogranicza produkcję, w następstwie czego nie wykazuje dochodu. Co gorsza za lata ubiegłe uzyskał już ciężki przemysł znaczne redukcje podatku dochodowego tak, że już obecnie niektóre gminy nietylko że nie otrzymują żadnych udziałów, ale jeszcze muszą zwracać, względnie zgodzić się na zaliczenie na przyszłość pobranych już kwot. Los ten czeka w przyszłości bardzo wiele gmin, a mogą się znaleźć w takiem położeniu wszystkie gminy przemysłowe o ile przemysł produkcję jeszcze bardziej ograniczy. W podobny sposób **kurczy się dochód gmin i z innych podatków, głównie z powodu ograniczenia pracy i zubożenia ogółu płatników.**

b) Niemniej ważnym momentem zmniejszenia finansowej sprawności gmin jest **fakt zmniejszenia subwencyj udzielanych gminom przez skarb śląski na ważne cele**, a w szczególności na cele szkolnictwa średniego i zawodowego, oraz szkół dokształcających. **Wydatki te są bardzo poważne i ciężkie dla dużych gmin, a dla mniejszych równają się prawie niemożności prowadzenia i utrzymania tych szkół.**

c) Podobnie ma się sprawa ze zmniejszeniem zwrotu kosztów utrzymania instytucyj zastępczych Funduszu Bezrobocia, w których na skutek wzrostu bezrobocia sztab urzędników rośnie a dotacje na utrzymanie maleją.

d) Poza zmniejszeniem się wpływów podatkowych, kurczeniu się subwencyj i zmniejszeniu zwrotu kosztów, **najpoważniejszym ciężarem jest ogólne zwiększenie się wydatków socjalnych, połączonych z utrzymaniem najuboższej ludności, oraz leczeniem bezrobotnych**, która to kwestja nie jest jeszcze dotąd należycie rozwiązana.

e) Najtrudniejszem może do rozwiązania zagadnieniem, które ciąży na gminach i bardzo je obarcza jest sprawa poruczonego zakresu działania, to jest szereg funkcyj, około kilkadziesiąt, które gminy wykonują w zastępstwie władz państwowych bez żadnego odszkodowania. Zdaję się, że nie będzie w tem przesady, jeśli powiem, że połowa administracji gminy zajmuje się tylko sprawami własnego zakresu, a conajmniej połowa zajmuje się sprawami poruczonemi. — Gdyby w tej dziedzinie udało się wprowadzić jakieś uproszczenie, względnie ulgi dla gmin, to sprawność ich podniosłaby się znacznie, przez zmniejszenie wydatków administracyjnych.

Oto są najpoważniejsze przyczyny ogólnie naszkicowane, które zdaniem Związku gmin **spowodowały zachwianie równowagi finansowej gmin.** Przez przedstawienie tego stanu rzeczy chcemy uświadomić władze państwowe, sejm śląski i społeczeństwo, że **nadeszła pora wszczęcia akcji ratowania gmin, o ile nie ma dojść do całkowitego ich załamania się.** Gminy śląskie jednak załamać się nie mogą i nie powinny z różnych przyczyn, z których zapewne wszyscy sobie sprawę zdajemy i o których, zdaniem mojem, w tej chwili mówić nie trzeba.

Sposoby pomocy.

Związek gmin wierzy, że pomoc tę i zrozumienie potrzeby pomocy znajdzie u czynników do tego powołanych, a to tem więcej, że jest ona w granicach możliwości. Związek gmin ze swej strony wnosi następujące żądania:

a) **zwiększenie udziału gmin w państwowym podatku dochodowym z 15 % na 30 %**, jak to miało miejsce do 1926 r. Państwo bowiem, naszem zdaniem, niewiele na tem ucierpi, a dochody gmin poważnie wzrosną.

b) **Zaprowadzenie opłat administracyjnych gminnych za niektóre czynności wedle uznania gmin**, co z jednej strony przyniesie gminom pewne dochody, a z drugiej powstrzyma wielu od wnoszenia nieraz niepotrzebnych i bez znaczenia pism, a przez to zmniejszy wydatki na administrację.

c) **Podniesienie opłat w komunalnych szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych**, o ile wydatki nie będą wyrównane subwencjami względnie dotacjami ze skarbu śląskiego. Żądanie to może wydawać się na oko bardzo niepopularnem, ale gdy się go bliżej rozważy jest słusznem. Do każdej bowiem szkoły komunalnej uczęszczają uczniowie zamieszkujący w danej gminie, ale zazwyczaj przewagę mają uczniowie, czy uczenice z innych gmin, a nawet innych województw. Słusznem zatem jest, ażeby gmina utrzymująca szkołę, otrzymała zapomogi przynajmniej za tych, którzy do niej z innych gmin chodzą. Zdaniem naszem lepiej jest podnieść raczej opłaty, jeżeli zapomogi są niemożliwe, aniżeli szkoły całkowicie lub częściowo zamykać, a do tego napewno dojdzie, jeżeli gminy znajdą się w jeszcze gorszem położeniu.

d) Wreszcie **wysuwa Związek gmin projekt zorganizowania „Państwowej pomocy nadzwyczajnej dla Górnego Śląska" na czas kryzysu gospodarczego.** Potrzeba takiej nadzwyczajnej pomocy zdaje się nie ulegać wątpliwości, ponieważ województwo nasze znajduje się w najkrytyczniejszem położeniu w stosunku do innych województw, ponieważ żadne nie wykazuje takiego nasilenia bezrobocia i w żadnem województwie niema takiej trudności poprostu wyżywienia się, jak w naszem województwie, choćby ze względu na jego charakter przemysłowy. Zresztą u naszych sąsiadów zachodnich widzimy taką nadzwyczajną pomoc przez państwo zorganizowaną już od kilku lat, gdyż inaczej gminy tamtejsze już dzišby się nie utrzymały.

Jeżeli zaś uznamy konieczną potrzebę zorganizowania takiej pomocy, to muszą się znaleźć i środki na ten cel potrzebne. Ze zasiłków tych byłyby zasilane te gminy, które normalnie nie mogłyby spełniać swych zadań, pozostawione same sobie. Wyszukanie zaś pieniędzy na te cele musi być pozostawione czynnikom państwowym, z naszej strony wysuwamy propozycję przeznaczenia na tę pomoc funduszów przeznaczonych na tangente, ewentualnie innych pieniędzy, o których zwrot skarb śląski zabiega u skarbu państwa.

Oto są naszkicowane krótko sposoby pomocy gminom, oczywiście nie wyczerpujące całkowicie zagadnienia. O ile bowiem znajdą się inne sposoby i środki zaradcze, albo jakieś praktyczniejsze rozwiązanie, będziemy tylko za nie wdzięczni.

Parlament czeski rozbrzmiewa echem ucisku Polaków na Śląsku czeskim.

Praga. 28. bm. przemawiał w parlamencie poseł mniejszości polskiej ze Śląska, Chobot. Zaznaczył on, że hasło zbliżenia czeskosłowacko - polskiego nie jest dla ludności polskiej pustym frazesem, gdyż pracuje ona gorliwie i lojalnie nad wprowadzeniem tego w życie. Usiłowania te napotykają jednak ze strony niektórych czynników czeskich na znaczne przeszkody, których przykładem było niedawne zachowanie się lokalnych władz administracyjnych oraz pewnych odłamów prasy czeskiej podczas uroczystego dla Polaków momentu odsłonięcia pomnika na grobie legjonistów polskich w Jabłonkowie. Poseł Chobot wniósł imieniem wszystkich stronnictw polskich w Czechosłowacji stanowczy protest przeciw sposobowi przeprowadzania w roku ub. spisu ludności i oświadczył, że wyników tego spisu, który był świadomie fałszowany na niekorzyść Polaków, ludność polska nigdy nie uzna za obowiązujący. Wkońcu poseł Chobot stwierdził, że w przedsiębiorstwach przemysłowych i górniczych stosuje się specjalne rygory do robotników narodowości polskiej, usuwając ich z pracy, pozbawiając chleba za bronienie swej przynależności narodowej. Przeciw tego rodzaju faktom, które ciężar kryzysu gospodarczego przenoszą główniе na barki pol. robotnika, zaprotestował poseł Chobot jak najkategoryczniej.

Japonja zaczyna mówić o pokoju?

Tokio. W stanowisku Japonji daje się zauważyć zdecydowany zwrot, mający na celu ułatwienie pertraktacyj w Paryżu. Gen. Honjo, przywódca wojsk japońskich w Mandżurji, oświadczył, że wstrzymał swe wojska od dalszych marszów. W Tokio wskazują na to, że oświadczenie gen. Honjo ma na celu wywołanie korzystnego wrażenia zagranicą, by w ten sposób usunąć przeszkody, piętrzące się w rokowaniach paryskich. Równocześnie podkreślają z naciskiem, że ogólne wycofanie się wojsk japońskich nie nastąpi tak długo, dopóki nie zostaną powołane do życia chińskie władze administracyjne, które będą w stanie utrzymać w strefie południowo-mandżurskiej zupełny porządek.

TELEGRAMY.

Wstrząsy podziemne.

W nocy z soboty na niedzielę mieszkańcy zagłębia węglowego na Śląsku odczuli silne trzęsienie ziemi, które trwało blisko minutę. Trzęsienie było tak silne, iż meble w domach się ruszały, obrazy spadały ze ścian itd. Jak się dowiadujemy trzęsienie nastąpiło wskutek wewnętrznych wstrząsów tektonicznych, spowodowanych obsunięciem się wielkich mas ziemi w wybranych chodnikach licznych kopalń.

(—) Cykl wykładów z okazji „Miesiąca Śląska" i rocznicy „Powstania Listopadowego" w szkole powsz. im. ks. Piotra Skargi w Katowicach.

Minister Zaleski pojedzie z wizytą do Londynu.

Warszawa. Pierwsza oficjalna wizyta polskiego ministra spraw zagranicznych u rządu Wielkiej Brytanji odbędzie się w dniach 10 i 11 grudnia br. Min. Zaleski wyjeżdża z Warszawy w dniu 8 grudnia wprost do Londynu, który opuści po dwudniowym pobycie w sobotę, dnia 12 grudnia br.

Wódka potanieje.

Warszawa. Państwowa rada spirytusowa, która obradowała przez dwa ostatnie dni w ministerstwie skarbu — powzięła uchwałę, w której wypowiada się za obniżeniem cen sprzedażnych spirytusu i wyrobów monopolowych.

Tragedja Polaków na Łotwie przeciąga się.

Dynaburg. W sobotę o godz. 9 zrana sąd w Dynaburgu miał ogłosić wyrok w słynnej sprawie Związku Polaków na Łotwie. Dopiero o godz. 16.15 sąd w Dynaburgu wydał decyzję treści następującej: Zażądać od prezydjum Związku Polaków przedłożenia w terminie dwutygodniowym wykazu osobowego zarządów wszystkich pododdziałów Związku.

Biskup premjerem na Łotwie.

Ryga. Po zrzeczeniu się misji tworzenia rządu przez b. premjera Skujenieka, prezydent powierzył misję biskupowi katolickiemu Rancanowi. Tworzenie rządu napotyka nadal na duże trudności, zwłaszcza jeśli chodzi o obsadzenie teki finansów.

To, co we Francji im się nie udaje — chcieliby widzieć w Polsce.

Paryż. Organ monarchistów francuskich „Action Francaise" ogłasza fantastyczny artykuł, co do rzekomego ruchu monarchistycznego w Polsce. Autor artykułu dowodzi, że i parlamentaryzm i dyktatura zawiodły w Polsce, jedyną więc nadzieją, jaka pozostaje jeszcze Polsce, ma być zaprowadzenie rządów monarchistycznych, co ma rzekomo zupełne szanse powodzenia.

P. P. S. szpiegowała policję...

Warszawa. W sobotę rozprawa rozpoczęła się o godz. 10 rano przesłuchaniem zgłoszonego przez obronę świadka Eugenjusza Przetacznika, członka PPS. i sekretarza zawodowego związku robotników przemysłu chemicznego.

Adw. Benkel wypytuje świadka na temat demonstranyj urządzanych przez warszawską organizację PPS w okolicy cytadeli warszawskiej, opowiada obszernie o działalności warszawskiej milicji PPS., składając zeznania idące zupełnie nie po myśli obrony. Na cały szereg zręcznie postawionych pytań przez prokuratora Rausego i sędziego Rykaczewskiego, świadek ustala, że członkowie warszawskiej milicji PPS śledzili funkcjonarjuszy policji politycznej.

Przetacznik opowiada, że do wiadomości jego i jego towarzyszy doszło, że pewni członkowie milicji PPS składają raporty komisarzowi Szymborskiemu z policji politycznej o tem co się dzieje w partji.

Ustalono, że składanie raportów komisarzowi Szymborskiemu odbywa się w ten sposób, że w czasie jazdy kom. Szymborskiego w tramwaju na niektórych przystankach wsiadali członkowie milicji i nieznacznie oddawali mu koperty, zawierające raporty.

Po kilku obserwacjach św. Przetacznik zameldował posłowi Arciszewskiemu, komendantowi milicji PPS., że inwigilowanie kom. Szymborskiego nie dało żadnego rezultatu i trzeba będzie tę inwigilację przerwać.

Ustalenie faktu inwigilacji funkcjonarjuszów policji przez milicjantów PPS. stanowi dla oskarżenia dowód bardzo cenny. Drugim przesłuchanym onegdaj świadkiem był członek wyższych władz partyjnych PPS Garlicki, który zeznawał na temat działalności TUR-u, podkreślając, że jest to organizacja oświatowa młodzieży.

Akt oskarżenia wskazuje, że zjazdy Turu były wyzyskiwane dla manewrów milicji socjalistycznej. Garlicki ustala, na pytanie prok. Rausego, że zjazdy TUR-u odbywały się często. Pytany na temat współdziałania milicji PPS z TUR-em św. Garlicki zaprzecza, jakoby współpraca ta wogóle istniała.

Mówią o pokoju, a za łby się biorą.

Paryż. Kongres rozbrojeniowy odrazu wszczął debaty w atmosferze wybitnie wojowniczej, bowiem zwolennicy rozbrojenia omal nie pobili zwolenników bezpieczeństwa. Sensacją dnia była znakomita, podniosła, przesiąknięta duchem patrjotycznym, mowa Painlevego, który wyliczył tajne oraz chemiczne zbrojenia Niemiec i zakończył, że sumienie nie pozwala mu rzucać losu Francji na stół gry hazardowej. Świetnemu mówcy część zgromadzenia sprawiła gorącą owację, ale pozostała część wszczęła rwetes tak wrzaskliwy, że z pacyfizmem nie miał nic wspólnego.

Cudem tylko nie doszło do bójki na pięści.

Delegaci polscy, Lednicki i Stroński, zabierali kilkakrotnie głos, broniąc słusznych tez polskich z niespodziewanem powodzeniem.

Do delegacji polskiej należą także: profesor Krzyżanowski, Łypacewicz, Loewenherz, tudzież dwaj młodzi uczeni: Kazimierz Zdziechowski i Jakób Warszawski.

Francja i Niemcy boleśnie odczuli podwyżkę ceł w Anglji.

Pary. Na wczorajszej radzie ministrów minister handlu Rollin złożył sprawozdanie, w którem wykazał straty, jakie poniesie wywóz francuski z powodu wprowadzenia w Anglji ceł ochronnych. Jak słychać rada ministrów uchwaliła podjąć rokowania z rządem angielskim w celu stworzenia modus vivendi, zadowalające obie strony. Akcję tę powierzono ministrowi skarbu Flandinowi, który wkrótce po radzie ministrów wyjechał do Londynu.

Berlin. Rząd Rzeszy polecił swemu ambasadorowi w Londynie, by w formie przyjaznej przedstawił rządowi angielskiemu, jak wielkie straty ponosi przemysł niemiecki z powodu wprowadzenia w Anglji ceł ochronnych na towary zagraniczne.

Grandi wraca do Europy.

Nowy Jork. Włoski minister spraw zagranicznych wyjechał z Nowego Jorku z powrotem do Rzymu.

Sprostowanie kłamliwych wiadomości niemieckich.

„Kattowitzer Zeitung" Nr. 274 z 26. 11. 1931 r. oraz „Der Oberschlesische Kurier" Nr. 275 z 26. 11. br., przyniosły wiadomość o znalezieniu broni palnej w domu Booga, administratora dworu „Adelajdy" w Studzionce, pow. pszczyński, przedstawiając wypadek ten jako prowokacyjne podrzucenie broni. W związku z powyższem urząd śledczy donosi, że przeprowadzone dochodzenia wykazały co następuje: Dnia 12. listopada br. spłonęła stodoła, należąca do dworu „Adelajda" w Studzionce, stanowiącego własność ks. pszczyńskiego, administrowanego przez Ottona Booga. W majątku tym obowiązki asystenta gospodarczego pełnił do dnia 15. października br. Franciszek Schwarz, obecnie zaś stanowisko jego zajmuje asystent Remisch. W toku dochodzeń, przeprowadzonych przez posterunek policji w kierunku ustalenia przyczyny pożaru, przesłuchany został m. in. Franciszek Schwarz, który w trakcie przesłuchania zeznał, iż w domu Booga przechowaną jest nieprawnie broń palna. Wobec powyższego prowadzący dochodzenia funkcjonarjusz policji zażądał od asystenta Remischa wydania broni, na skutek czego Remisch wydał karabin zaznaczając, że karabin ten zauważył z końcem października br. schowany za szafą w swojem biurze. Po odebraniu karabinu na skutek postanowienia sądu grodzkiego w Pszczynie dnia 14 listopada br. przeprowadzoną została rewizja, w czasie której znaleziono 30 naboi do karabinu i jeden rewolwer. Dla ścisłości należy zaznaczyć, że odebrany karabin widział jeden z świadków jeszcze przed 1½ rokiem, ukryty na małym strychu w tym samym domu, wobec czego nie może być mowy o prowokacyjnem podrzuceniu broni.

Bezrobotni przed pałacem prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Waszyngton. W piątek uformowali bezrobotni pierwszy pochód, który ruszył pod Biały Dom, który jednakże został wczas otoczony przez silne kordony policyjne. Policjanci uzbrojeni byli także w bomby łzawiące. Aresztowano 13 bezrobotnych. Władze komunikują, że dotychczas zebrano w drodze składek prywatnych 50 mil. dolarów na rzecz bezrobotnych. Sekretarz generalny amerykańskich związków zawodowych ocenia obecną ilość bezrobotnych na 6 miljonów ludzi.

Wzgardzona.

Obrazek z XVII wieku przez Sta.

20) (Ciąg dalszy.)

Szmer podziwu rozszedł się pomiędzy zgromadzonymi, nawet państwo patrzeli na Terkę zdziwieni; wszyscy bowiem wiedzieli, jak niegodziwą była Idkowa dla sieroty i jak bardzo sama Kachna jej nadokuczała. Dziewczę spostrzegło to, więc dodała prędko, jakby się tłumacząc ze swej wspaniałomyślności:

— Bo stryjaczka mówią, że jak stryjek stracił w ogniu wszystkie pieniądze, tak teraz niema już na posag dla Kachny; bez posagu za mąż nie pójdzie, a ma już na dwudziesty rok, więc musi zostać starą panną na śmiech ludzi... co dzień tak stryjenka biadają.

Wśród Godowian dały się słyszeć żywe szepty i tłumione śmiechy; jedni nie mogli wyjść ze zdziwienia nad dobrocią serca Terki, drugich bawiła i śmieszyła naiwność i prostota sieroty, z jaką się troszczyła o wyjście za mąż starszej siostry. Połonka krzakał głośno, Idkowa ucierała nos z hałasem, co zawsze czyniła, gdy była mocno zmieszaną i nie wiedziała, co ze sobą począć.

Sam tylko Michał Dąbrowa się nie dziwił; znał on już na tyle Terkę, że mu się postępowanie szlachetnego dziewczęcia niczem niezwykłem nie wydało; patrzał przecież na nią ze wzruszeniem, a w oczach radość mu zabłysła, gdy usłyszał, że sierota posag odstępuje Kachnie.

— Daj jej, Panie Boże, zdrowie i szczęście! Onej dzieweczce kochanej — szepnął sam do siebie — że nie chce tych pieniędzy; bez nich nie będzie bogatszą odemnie.

Coraz głośniejsze gwary przerwała nagle pani Godowska, która całując Terkę w czoło, rzekła:

— Dzień dzisiejszy, to jeden z najpiękniejszych dni w mojem życiu. Dziś przekonałam się, że za łaską Bożą najrzadsze i najpiękniejsze cnoty krzewią się w sercach maluczkich i pokornych, a Bóg pozwolił mi poznać takie serce i nagrodzić cnotę; niech Mu dzięki będą za to i chwała!

Słów dziedziczki słuchano w głębokiem milczeniu, a gdy skończyła, zbliżył się wójt tuż do państwa i Terki, poszeptawszy pierw z kilku starszymi i poważniejszymi gospodarzami; zbliżył się, skłonił nisko i tak przemówił:

— Najpierw dziękujemy wszyscy, to jest cała wieś Godów, naszej miłościwej dziedziczce i pani, jako też naszemu miłościwemu dziedzicowi, a panu, że nas oboje nauczyli poznać i uszanować cnotę; dziękujemy nakoniec, do nóg się waszych miłościwe państwo kłaniając. A zaś potem przepraszamy wszyscy mieszkańcy Godowa Teresę Połonkównę, za wszystkie krzywdy, zelżywości i niesprawiedliwości, jakie od nas doznała; prosimy o przebaczenie i tak sobie mówimy, że nam go nie odmówi, bo cośmy złego jej uczynili, to nie było ze złej woli, co raczej z nierozpoznania. Rzeknij słowo, Teresa, jako nam darujesz.

Terka powiodła oczami po całej gromadzie, westchnęła cichutko, głośno zaś odparła serdecznie, a skromnie:

— We wszystkiem wola Boża... Jeśli się poczuwacie do winy, niech wam Bóg odpuści; ja gniewu w sercu nie mam do Godowian, a żal ofiaruję Panu Jezusowi. Niech od dziś wszystko złe będzie zapomniane.

— Bóg ci zapłać, Tereso! Cały Godów ci przezemnie dziękuje — mówił wójt dalej — jako też oświadcza, że od dziś uważamy cię wszyscy za chlubę naszej wioski i za wzór dla córek naszych. Z urzędu zaś swego to jeszcze dodaję, ku przestrodze Godowianom, że ktoby odważył się kiedy ubliżyć w jaki bądź sposób Teresie Połonkównie, i przypominać, że matka jej miała nieszczęście być fałszywie posądzoną i przed sądem stawioną, który przecie uznał jej niewinność, jak nam to dobrze wiadomo, ten zostanie pozwany przed nasz sąd i „według słuszności" surowo ukarany.

— Nie znajdzie się taki pomiędzy nami! Teresę Połonkównę szanować zawsze będziemy, jako ją nasi miłościwi państwo szanują — wołali starzy i młodzi, jedni przez drugich.

— Tak też ma być — dodał jeszcze wójt, a pan Marek, gdy się ludzie uciszyli nieco, rzekł:

— Ja zaś oświadczam, Teresie, że stanie się wedle jej woli i siostra jej Kachna otrzyma tysiąc złotych posagu. A teraz zapraszam was wszystkich mili przyjaciele do uczty, która już na was czeka.

— Niech żyją nasi miłościwi państwo! Niech żyje nasza miłościwa pani, a matka! Niech żyje nasz łaskawy pan, a dziedzic! — krzyczała gromko cała zebrana rzesza, a niektórzy dodawali!

— Niech żyje najpoczciwsza z dziewuch! Niech żyje chluba Godowa! Niech żyje Terka Połonkówna!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Miesiąc grudzień.
Adwent czyli Przyjście Pańskie.
Św. Eligjusza, biskupa roku 659).
Św. Kandyda, męczennika w I. wieku).
Bł. Aleksandra Brianta
Słow.: **Samosław.**

Jutro, środa, 2 grudnia: Św. Bibianny, panny i męczenniczki † 362 r.

*

	Wschód	**Zachód**
Słońca	o godz. 7.20,	o godz. 15.46
Księżyca	o godz. 21.58,	o godz. 12.16

Z historji śląskiej.

1 grudnia. 1371. Sędziowie księcia Przemysława wystawili dokument, według którego sołtysowi z Dąbrówki W. przysługiwało prawo zabrania ziemi od Mojkowicza aż do brzegu stawu dąbrowskiego. Potwierdzenie (w łacińskim języku pisanym dokumencie, który znajduje się w Bytomiu) dokonane zostało przez sędziego Ottona de Wolawia i zaprzysiężonych świadków: Benedykta Wojciecha - Kićki i Stanisława Fryzego, obaj z Bytomia i Hermana Geldila z Kończyc (Kuncendorf) i Mikołaja, sołtysa z Mikulczyc. — **1661.** Po śmierci Dawida Charwata, kupiła dobro **Krzyżanowice** za 5 tysięcy talarów Izolda, z domu Oppersdorfów, małżonka Jana Bernarda hr. Praszmy na Rybniku i Sławikowie. — **1695.** (1696?) Przybył archidiakon Władysław Graczki, by dokonać wizytacji kościoła parafjalnego w **Radzionkowie.** Przyszli też księża Jezuici z Tarn. Gór i Piekar. — **1886.** Paweł Oppermann z Pawłowa wprowadzony jako burmistrz **do Pyskowic,** po odeszłym burmistrzu Artelcie. — **1894.** Od 1—11 gr. odprawiali o. o. Franciszkanie w kościele św. Trójcy **w Bytomiu** misje dla polskich parafjan. — **1904.** Otwarto linję kolejową **Olesno — Kluczbork** dla ruchu osobowego i towarowego. — **1925.** O. O. Oblaci z Lublińca odprawiali misje święte **w Makoszowach.**

W roku: 1350. Parafja **Repty** złożyła w tym roku „Świętopietrza" 6 szkojców; (tyle, co Piekary). — **1350.** Biskup Przeczysław nakazał otoczyć miasto **Nysę** murem. — **1350. Pszów** stał się osobną parafją z kościołem, który za czasów reformacji dostał się w ręce protestantów. Po 30-letniej wojnie (1618—1648) wrócił do prawnych właścicieli. **1351.** Utworzony **dekanat pszczyński** obejmował parafje: Pszczynę, Ćwiklice, Suszec, Małą Wisłę, Brzeźce, Woszczyce, Studzionkę i Miedźnę. — **1353.** Książę świdnicki Bolko, wyprawił w maju wesele swej trzynastoletniej siostrzenicy i dziedziczce na Świdnicy, księżnej Annie, o której rękę był się oświadczył król czeski, Karol. W lipcu odbyła się jej koronacja w Pradze. Książę Bolko, dumny z korony, w swoim rodzie, pogodził się do reszty z Karolem, z którym był w niezgodzie i odtąd przeciw niemu nie przedsiębrał żadnych nieprzyjacielskich kroków. W ten sposób król Karol choć przegrał sprawę na wojnie, wygrał ją na ślubnym kobiercu, a król polski Kazimierz musiał na wesele winszować.

Biura porady prawnej

naszej gazety będą czynne **w miesiącu grudniu w dnie następujące:**

W **Katowicach** w redakcji przy ulicy św. Stanisława 4 (I. piętro) **w poniedziałki 14 i 28 grudnia oraz w czwartki 3, 10, 17 i 31 grudnia** tylko przed południem.

W **Mikołowie** w „Oberży Krakowskiej" p. Jana Kiela, ulica Krakowska 23 (przy targowisku) **tylko w poniedziałki 7 i 21 grudnia** przed południem.

W **Pszczynie** u restauratora p. Michała Zawiszy przy ulicy Gotsmana **we wtorki 1, 15, 22 i 29 grudnia** tylko przed południem.

W Radzionkowie w domu kolportera „Katolika" p. Jakóba Cichowskiego — (przy targowisku) **w środy 2, 9, 16, 23 i 30 grudnia** tylko przed południem.

W **Rybniku** w restauracji p. Antoniego Wieczorka przy ul. Raciborskiej 11 **w soboty 5, 12 i 19 grudnia** tylko przed południem.

Zaznaczamy jak najwyraźniej, iż **biura porady prawnej są czynne tylko w dni wyżej podane.** W inne dni nie udziela się porad. Do porady może przychodzić każdy czytelnik tam, gdzie mu najdogodniej.

Porad udziela się bezpłatnie za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego — pocztowego lub też podpisanego przez agenta. **Do zapytań listownych należy oprócz kwitu abonamentowego załączyć na odpowiedź znaczek pocztowy za 35 groszy.**

Czytelnicy! Przychodźcie do naszych biur porad prawnych z pełnem zaufaniem, każdą sprawę załatwimy, **o ile jest to możliwe i zgodne z obowiązującemi przepisami prawnemi.** Przychodząc do nas, chronicie się sami przed niesumiennymi pisarzami pokątnymi, którzy za każdą poradę lub pismo każą sobie drogo płacić, a bardzo często sprawy załatwiają ze szkodą dla Was.

—o—

Jakie opłaty pocztowe naprawdę obowiązują?

Katowice, 30 listopada.

Wobec wprowadzenia ostatnio dopłat na bezrobotnych i zmian w taryfie pocztowo-telegraficznej wynikają dotychczas na poczcie częste nieporozumienia. Wobec tego, jak również na życzenia wyrażane drogą korespondencyjną przez naszych czytelników, przytaczamy obowiązującą taryfę w całości:

Obrót miejscowy. Listy: prywatne: do 20 gr 15 gr, ponad 20 gr do 250 gr 30 groszy, ponad 250—500 gr 40 groszy; b) listy urzędowe: do 20 gr 15 groszy, ponad 20 gr do 250 gr 30 groszy, ponad 250—2000 gr 35 groszy, kartki pocztowe pojedyńcze 10 gr z opłaconą odpowiedzią 20 groszy.

Obrót krajowy i z W. M. Gdańskiem. Listy zwykłe: do 20 gr 30 groszy, ponad 20 gr do 250 gr 60 groszy. Kartki pojedyńcze 20 gr z opłaconą odpowiedzią 40 groszy. Druki: do 20 gr 5 groszy, ponad 25—50 gr 10 groszy, ponad 50—100 gr 15 groszy, ponad 100—250 gr 25 groszy, ponad 250—500 gr 50 groszy, ponad 500 do 1000 gr 60 groszy, ponad 1000 gr do 2000 gr 70 groszy.

Obrót zagraniczny. Listy zwykłe: do 20 gr 60 groszy, za każde dalsze 20 gr 30 groszy. (Uwaga: do Austrji, Rumunji, Czechosłowacji i Węgier listy zwykłe do 20 gr 50 groszy, za każde dalsze 20 gr 30 gr). Kartki: pojedyńcze 35 gr z opłaconą odpowiedzią 70 groszy. (Uwaga: kartki pojedyńcze do czterech, wyżej wymienionych państw 30 gr z opłaconą odpowiedzią 60 gr). Druki: za każde 50 gr 10 groszy.

To są opłaty zasadnicze od przesyłek pocztowych. Prócz tego czasowo obciążone są przesyłki pocztowe, jak następuje: listy miejscowe, tak prywatne jak i urzędowe, bez względu na wagę 5 groszy.

Kartki pocztowe zamiejscowe pojedyńcze — 5 gr, z opłaconą odpowiedzią 10 gr. Druki prywatne i urzędowe bez względu na wagę 5 groszy. Czasowemu obciążeniu nie podlegają przesyłki w obrocie miejscowym i zagranicznym.

Zaopiekujmy się losem najbiedniejszych!

W dzisiejszej dobie ciężkiego przesilenia gospodarczego **jest naszą powinnością zaopiekować się losem bezrobotnych** pracowników umysłowych i fizycznych.

Wojewódzki Komitet do spraw bezrobocia, złożony, jak wiadomo, z przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa, organizuje z początkiem przyszłego roku **wielką loterję fantową.**

Impreza ta, mająca na celu powiększenie funduszów wspomnianego komitetu, bezsprzecznie przyczyni się do złagodzenia niedoli bezrobotnych, **o ile dozna należytego poparcia ogółu społeczeństwa.**

Niech więc każdy, kto tylko może, pośpieszy z doraźną pomocą najbiedniejszym przez składanie darów w naturze na rzecz zapowiedzianej loterji.

Łaskawe ofiary przyjmuje generalny sekretarjat Wojewódzkiego Komitetu do spraw bezrobocia w Katowicach (gmach Urzędu Wojewódzkiego, pokój Nr. 712).

Pamiętajmy o tych, którzy nie z własnej winy pozbawieni są pracy zarobkowej, skutkiem czego **znajdują się obecnie w opłakanych warunkach materjalnych.**

Pamiętajmy o nich i spieszmy im z doraźną pomocą w miarę naszych możliwości!

— Jubileusz biskupa Bandurskiego. Jak wiadomo, w grudniu przypada 25-lecie sakry biskupiej J. E. ks. biskupa Bandurskiego. Ukonstytuował się już komitet uroczystego obchodu. Do komitetu weszło cały szereg wybitnych osobistości z pośród społeczeństwa wileńskiego. Protektorat objęli p. prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki i pierwszy marszałek Polski Józef Piłsudski.

— Polskie zakonnice jadą do Ameryki. Na statku „Pułaski" wyjechało w tych dniach z Gdyni do Ameryki 40 sióstr Nazaretanek, Polek, które pracować będą w domach zgromadzenia, rozrzuconych w wielkiej ilości po Stanach Zjednoczonych. Siostry odwozi do N. Jorku przełożona Siostra Sarapata Marjanna.

— Rowery z przyczepnemi motorami — a fundusz drogowy. Ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z ministerstwem skarbu wyjaśniło, że rowery z przyczepnemi motorami mają być traktowane pod względem uiszczania opłat na rzecz funduszu drogowego narówni z motocyklami.

— Polscy rybacy na połowach śledzi na morzu północnem. W tegorocznym sezonie połowu śledzi na morzu północnem biorą udział również polscy rybacy z Gdyni i Pucka. Rybacy ci udali się na morze północne na własnym taborze, składającym się z 4 parowych i 4 żaglowo-motorowych statków rybackich. Obecne połowy śledzi na morzu północnem są bardzo pomyślne i jest nadzieja, że polscy rybacy przywiozą do Gdyni obfite plony.

— O zwiększenie stanu zatrudnienia. Zastępca głównego inspektora pracy inż. Zagrodzki przeprowadza od kilku dni na prowincji, przy udziale miejscowych organów inspekcji pracy, lustrację przedsiębiorstw przemysłowych. Lustracja ta ma na celu stwierdzenie, w jakim zakresie możliwe jest zwiększenie liczby zatrudnionych robotników w tych zakładach.

Województwo śląskie.

*** List pasterski w sprawie bezrobocia.** J. E. ks. biskup Adamski ogłosił list pasterski w sprawie bezrobocia, który odczyta Wiel. Duchowieństwo w miejsce kazania w niedzielę, dnia 6 grudnia br. Nadto przy wszystkich nabożeństwach urządzone zostaną kolekty kościelne na rzecz biednych i bezrobotnych, jakoteż odbędą się akademje bożnarodzeniowe z udziałem biednych i bezrobotnych. List pasterski ogłosimy w jednym z najbliższych numerów naszej gazety. Nadto w dniu 8 grudnia (uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marji Panny) odczyta Wiel. Duchowieństwo „Orędzie episkopatu Polski" w sprawie nowego prawa małżeńskiego a sumę i nieszpory odprawi z wystawieniem Przenajśw. Sakramentu z suplikacjami. Po południu odbędą się ogólne zebrania protestacyjne parafjan z udziałem wszystkich stowarzyszeń miejscowych, kościelnych i świeckich.

***Dyspensa od abstynencji w uroczystość św. Barbary.** Ponieważ uroczystość św. Barbary w roku bież. przypada na piątek, katowicka Kurja Biskupia udzieliła wszystkim górnikom, ich rodzinom i gościom dyspensy od abstynencji na ten dzień.

*** Rekolekcje zamknięte dla młodzieży.** Podczas świąt Bożego Narodzenia (od 25 do 28 grudnia) odbędą się w zakładzie św. Antoniego **w Brzezinach Śląskich zamknięte rekolekcje dla młodzieńców.** Początek dnia 25 grudnia o godz. 10 rano, zakończenie dnia 28 grudnia o godz. 7 tak, że każdy zdąży do służby. Urlopu nikt nie będzie potrzebował. Koszta utrzymania 15 zł. Zgłoszenia młodzieńców będzie przyjmował do 18 lat przyjmuje Zw. Młodzieży w Katowicach. — Nadto w **dniach od 2 do 6 stycznia 1932 r. odbędą się rekolekcje dla druhen,** połączone z kursem organizacyjnym. Zgłoszenia należy już teraz przysyłać do Związku.

*** Odrzucenie protestów wyborczych w II. i III. okręgu.** Przeciwko wyborom do sejmu śląskiego wniesiono protest we wszystkich okręgach. Sąd apelacyjny w Katowicach rozpatrywał wszystkie i odrzucił protesty przeciwko wyborom do okręgu II i III, gdyż zostały wniesione za póżno. Protest przeciwko wyborom w okręgu I (Cieszyn — Rybnik — Pszczyna) został przekazany do rozpatrzenia na posiedzeniu publicznem. Posiedzenie to zostało wyznaczone na dzień 12 grudnia br.

*** Jarmarki na Śląsku** w miesiącu grudniu 1931 r. **Katowice:** 15 grudnia konie, bydło, świnie, owce i kozy. — **Król. Huta:** 17 grudnia kramarski, bydło i konie. — **Lubliniec:** 1 grudnia bydło i konie. — **Mikołów:** 2 grudnia bydło, konie i kozy. — **Mysłowice:** 9 grudnia kramarski. — **Pszczyna:** 9 grudnia konie i bydło. — **Rybnik:** 15 grudnia bydło i konie. — **Stary Bieruń:** 2 grudnia bydło. **Tarnowskie Góry:** 9 grudnia bydło i konie. — **Wodzisław:** 1 grudnia bydło i konie. — **Woźniki:** 21 grudnia kramarski. **Żory:** 16 grudnia konie i bydło. — **Bielsko:** 7 grudnia konie.

*** Spółka Bracka projektuje obniżenie świadczeń kasy chorych i pensyjnej.** W niedzielę, dnia 22. listopada br. odbyła się w Katowicach konferencja starszych brackich, w której brało udział oprócz gości około 60 starszych brackich. Na porządku obrad były sprawy wyboru nowego zarządu, zmiany statutu oraz omówienie położenia Spółki Brackiej w Tarn. Górach. Do zarządu wybrano: p. Szymika jako prezesa, p. Kanię jego zastępcą, p. Famułę sekretarzem, p. Tauschkiego jego zastępcą i p. Rosołka skarbnikiem. Przystąpiono do sprawy zmiany statutu. Konferencja uchwaliła zmienić nazwę koła na „Stowarzyszenie starszych brackich", oraz przyjęła do par. 5 statutu nowy ustęp, umożliwiający przystąpienie do stowarzyszenia starszym brackim, nie należącym do jednego ze związków Zespołu pracy. Następnie przedstawił były poseł p. Kot ciężkie położenie Spółki Brackiej, która **rok obecny zamknie niedoborem, wynoszącym 2 i pół miljona złotych.** Mówca przedstawił także projekt Spółki Brackiej co do środków, które mają być przedsięwzięte dla utrzymania równowagi budżetowej, mianowicie **daleko idące ograniczenia świadczeń rzeczowych oraz osobowych, zniesienie wszystkich dobrowolnych świadczeń w kasie chorych i w kasie pensyjnej, oraz obniżenie pensji inwalidów, wdów i sierot o 12 procent.** Szczegóły projektu Spółki Brackiej podamy w dodatku „Inwalid", który ukaże się jeszcze w bieżącym tygodniu. **Każdy inwalid bracki powinien przeczytać swoją gazetkę z wielką uwagą.** Oprócz tego omówił mówca umowę polsko - niemiecką w sprawie ubezpieczeń, poczem nastąpiła dyskusja a w końcu uchwalono rezolucje, które także podamy w dodatku „Inwalid".

Z Katowickiego

Godne naśladowania.

Katowice. Stowarzyszenie kolejarzy — parowozownia Katowice — złożyło na cele charytatywne **150.00 zł.,** za który to dar zarząd zw. „Caritas" składa

wszystkim członkom słowarzyszenia w imieniu najbiedniejszych jak najserdeczniejszą podziękę. Oby ten wspaniałomyślny czyn zdobył jaknajwięcej naśladowców, żywiących dla akcji charytatywnej należyte zrozumienie.

Stały porządek nabożeństw w kościele ganizonowym.

Katowice. Ustalono stały porządek nabożeństw w kościele garnizonowym (narożnik ulic Kopernika i Wandy). W niedzielę i dni świąteczne odprawiane będą następujące nabożeństwa: Godz. 8.30 szkolne, godz. 9.45 wojskowe, godz. 10.50 szkolne i godz. 12.00 dla rodzin wojskowych. Nieszpory o godz. 3 po południu. W dni powszednie Msza św. stale o godzinie 8 rano.

Czy znajdujesz się już w szeregach tych, który przyjęli głodne dziecko na dożywianie?

Katowice. Jeżeli nie, to podaj jeszcze dziś twój adres do katowickiego okręgu „Caritas", gdzie czeka armja biednych, głodniałych ,znędzniałych dzieci na twoją pomoc, na zawołanie twoje: „Pójdźcie dziatki moje, a ja was pokrzepię!". Staraj się spełnić obowiązek twój wobec najbiedniejszych w uczynkach miłosierdzia, tj. „głodnego nakarmić" a „nagiego przyodziać". Liczne są prośby o odzież w katowickim okręgu „Caritas" tembardziej z powodu nadchodzącej zimy. Ty, który nie doznałeś na własnem ciele, co znaczy zima, przypatrz się biednemu, w podartej sukmanie, jak on drży. Gdzie ma szukać ciepła? W swojem mieszkaniu, które znajduje się na strychu, na korytarzu, albo w piwnicy? Niechże przynajmniej wołanie jego trafi do **ciepłego, czułego serca twego,** a odpowiedź spełni się w uczynkach, składają wszelk. ofiary w katowickim okręgu „Caritas", przy ulicy Krasińskiego 5. Tel. 32-36. **P. K. O. 300.115.**

Dał się nabrać — stara historja.

Katowice. Budowniczy Karol Wochnik z Mikołowa doniósł, że dnia 27 bm. około godz. 10 tuż pod tunelem przy ulicy Mieleckiego, zaczepiony został przez nieznanego mu osobnika, który zaproponował mu nabycie trzech brylantów. Gdy Bochnik w czasie okazywania mu brylantów okazywał wątpliwość co do ich prawdziwości, wtenczas osobnik przywołał wspólnika swego i przedstawił go Bochnikowi jako jubilera, który twierdził, iż brylanty są prawdziwe. Wówczas Bochnik nie przeczuwając nic złego, nabył brylanty w przekonaniu, iż są istotnie prawdziwe i wypłacił osobnikowi 2000 zł w gotówce. Po otrzymaniu tej kwoty osobnicy oddalili się w niewiadomym kierunku. Po drodze wstąpił Bochnik do jednego z jubilerów w Katowicach celem sprawdzenia nabytych brylantów i tam okazało się, że nabyte przez niego kamienie szlachetne są najzwyklejszem szkłem szlifowanem, przedstawiające bardzo minimalną wartość. Powtarza się wciąż stara historja, a jednak są jeszcze ludzie, którzy pozwolą się nabierać przez obcych ludzi.

Porzucenie dziecka.

Katowice. Dnia 27 bm. około godz. 20 znaleziono w bramie wjazdowej przy ulicy Słowackiego 14 około 5-miesięczne dziecko płaci męskiej, owinięte w zieloną chustkę w kraty. Podrzutka odstawiono do szpitala miejskiego.

Kradzież pierścienia.

Katowice. Dnia 26 bm. skradziono z mieszkania urzędnika wojewódzkiego Marjana Gratowskiego przy ul. Andrzeja 3 złoty pierścień z dużym brylantem. Dookoła brylantu wsadzane były drobne prawdziwe perły. Wartość skradzionego pierścienia wynosi około 500 złotych.

Zasłużona kara.

Katowice. Za spowodowanie śmierci niedbalstwem odpowiadał przed sądem okręgowym w Katowicach właściciel domu Gerhard Burghard i Paweł Mazur. Akt oskarżenia zarzucał im, że w realności ich, położonej przy ul. Becka 5, zmontowali lokatorowi Hakowi piec żelazny z wadliwym kominem bez zezwolenia policji budowlanej. Wskutek tego trzy osoby, a to: Karolina Tomecka, Kamila Wolańska i Stanisław Śliwa ponieśli śmierć przez zaczadzenie. Po przesłuchaniu szeregu świadków, sąd uznał oskarżonych winnymi i zasądził: Burghardta na 3 miesiące, Mazura zaś na 6 miesięcy więzienia.

Osiem wyroków śmierci.

Sąd doraźny w Baranowiczach wydał siedem wyroków śmierci.

Dnia 26 listopada b. r. odbył się w Baranowiczach sąd doraźny przeciwko Aleksandrowi Skaczko, Nikoforowi Ćwirko, Janowi Borysowi, Mikołajowi Tarapowiczowi, Mitrofanowi Kaziejowi, Anatolowi Chacickiemu i Janowi Sorokowikowi, kolejarzom węzła baranowickiego, oskarżonym o szpiegostwo na rzecz Sowietów.

Jeden z oskarżonych Moskalik uciekł do Rosji. Niektórym z oskarżonych zarzucano szpiegostwo od roku 1926, udowadniając, że sprzedali plany stacji kolejowej Baranowicze, Słonim, Stołpce, Horodziej, Pogorzelce, oraz że udzielali innych wiadomości.

Wyszło to na jaw w ten sposób, iż zaofiarowali oni swe usługi wywiadowcy polskiemu, który skorzystał z tego, jednak w ciągu dalszej ich działalności stwierdzono, że dostarczany przez nich materjał był specjalnie przez wywiad sowiecki fabrykowany i fałszywy. Przyparci do muru, przyznali się do winy.

Sąd skazał wszystkich oskarżonych na karę śmierci przez powieszenie. Obrona zaapelowała do Prezydenta o skorzystanie z prawa łaski. Prócz jednego, wszyscy skazani są żonaci.

Wyrok w procesie o napad na ambulans pocztowy pod Bóbrką.

Trybunał sądu okręgowego we Lwowie ogłosił wyrok w procesie o napad na ambulans pocztowy pod Bóbrką.

Na zasadzie wyroku sędziów przysięgłych skazani zostali: **Aleksander Dacyszyn oskarżony o kierowanie napadem i zamordowanie posterunkowego na karę śmierci przez powieszenie;** Mikołaj Maksymiuk, na 15 lat ciężkiego więzienia; Bogdan Knysz na 8 lat, Dymitr Wyrsta na trzy lata, Bohdan Krawciw na 3 lata, Józef Procyszyn, na 15 miesięcy, Zygmunt Procyszyn na 1 rok, Bohdan Kordjuk na półtora roku, red. Zenon Peleński na 3 lata, Julja Kozakiewiczówna na 6 miesięcy, Włodzimierz Kaczmarski na 6 miesięcy i Włodzimierz Andruszczak na 6 miesięcy ciężkiego więzienia. Czułowsk i Matwijcow zostali uwolnieni.

Budowa kolonji robotniczej.

Siemianowice w Katowickiem. W Siemianowicach wykańcza się obecnie tanio i racjonalnie wybudowaną w szkielecie żelaznym kolonję robotniczą, złożoną z 19 jednopiętrowych 8-rodzinnych domków.

Przytrzymanie oszusta.

Bielszowice w Katowickiem. Dnia 27 bm. przytrzymano za oszustwo, dokonane na szkodę zegarmistrza Rozmarynowskiego z Bielszowic, 37-letniego Marjana Korzeniowskiego, pochodzącego z Poznania. Wymieniony nabył o wspomnianego zegarmistrza na kredyt zegarek męski i pierścień złoty, na łączną kwotę 90 zł. Po opuszczeniu składu sprzedał on te przedmioty jednemu z przygodnych przechodniów za 60 zł. W toku dochodzeń zdołano nabywcy zegarek i pierścień odebrać i oddać napowrót poszkodowanemu zegarmistrzowi. Oszusta osadzono w aresztach policyjnych aż do ukończenia dochodzeń, gdyż istnieje przypuszczenie, iż wymieniony dopuścił się więcej podobnych wypadków na tut. terenie.

Z Król. Huty

Uchwały magistratu.

Król. Huta. Na czwartkowem posiedzeniu uchwalił magistrat udzielić miejscowym ubogim, rentobiorcom, inwalidom, bezrobotnym, wdowom i sierotom zapomogi gwiazdkowej w tej samej wysokości, co w roku ubiegłym. Samotne osoby otrzymają po 5 zł., żonaci bezdzietni po 8 zł., żonaci, mający na utrzymaniu dzieci, po 10 zł. Ogólna kwota zapomóg wynosić będzie 109.123 zł. — Zapomogę gwiazdkową otrzymają również weterani z wojen w latach 1866 i 1870-71, których w Król. Hucie żyje jeszcze 10. — Skład osobowy urzędu rozjemczego dla spraw najmu na rok 1932 pozostanie bez zmian. — Zatwierdzono koszta i rozłożenie na adjacentów części kosztów budowy nawierzchni i kanalizacji ulicy dra Rostka. — Sprawę utworzenia kasy emerytalnej dla robotników miejskich uchwalono powierzyć do opracowania specjalnej komisji, do której wybrano pp. radców inż. Ćwiżewicza i Mroza, oraz referendarjusza dr. Stefana Urbanowicza. — Organizacji świetlicowej dla bezrobotnych uchwalono stawić do dyspozycji ubikacje na I. piętrze w budynku przy ul. Sobieskiego 3. — Termin poświęcenia i otwarcia taniej kuchni obywatelskiej przy ul. Wolności 74 ustalono na 1 grudnia br. o godzinie 10. — Za przykładem innych miast, postanowiono ustawić na rynku w okresie gwiazdkowym choinkę.

Przyszłe posiedzenie rady miejskiej — dnia 2 grudnia 1931 r.

Król. Huta. Dnia 2 grudnia o godz. 5 pop. odbędzie się posiedzenie rady miejskiej. Posiedzenie bedzie obejmowało 11 punktów obrad. Między innemi omawiane będą sprawy zapomóg gwiazdkowych.

Kurs handlowy dla bezrobotnych.

Król. Huta. „Organizacja świetlicowa" rozpoczęła kurs handlowy dla bezrobotnych. Wykłady odbywają się w miejskim Instytucie kształcenia handlowego przy ul. dr. Urbanowicza. Otwarty został również równoległy kurs przemysłowy.

Wystawa robót ręcznych.

Król. Huta. Przypominamy raz jeszcze, że wystawa robót ręcznych uczennic zakładu sióstr miłosierdzia św. Wincentego a Paulo przy ul. Gimnazjalnej 45 otwarta jest w dniach 29 i 30 listopada i 1. grudnia od godz. 8 przed poł. do 8.30 wieczorem. Wystawa świadczy o dodatnim wyniku nauki uczennic pod kierunkiem doskonałych sił fachowych.

Tanie kuchnie.

Król. Huta. W mieście są w ruchu obecnie dwie kuchnie dla bezrobotnych, trzecia dla bezrobotnych pracowników umysłowych będzie uruchomiona dnia 1 grudnia. Ilość wydawanych dziennie porcyj wynosi 2 tysiące. Kilku miejscowych rzeźników przyrzekło wydatnie kuchnię wspomagać.

Kradzież.

Król. Huta. Na strychu w domu nr. 23 przy ul. Gimnazjalnej przyłapała policja niejakiego Fr. Przewołkę, który kradł bieliznę. Bieliznę oddano poszkodowanym. — Handlarce Lamczykowej z Nowych Hajduk skradziono na targu z torebki 600 zł. Podejrzany o kradzież jest pewien woźnica, który się ciągle koło handlarki kręcił.

Z Świętochłowickiego

Zadłużenie powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice. Na ankietę, przeprowadzoną przez starostwo o majętności i zadłużeniu poszczególnych gmin odpowiedziały gminy w następujący sposób: majątek gmin 38 miljonów złotych, zadłużenie zaś 11 milj. zł. Najbogatszemi gminami są Świętochłowice, Wielkie Hajduki i Nowy Bytom. Najbardziej zadłużoną jest gmina W. Hajduki, potem Świętochłowice i Brzeziny. Najbiedniejszą jest Wielka Dąbrówka.

Protest przeciw redukcjom.

W. Hajduki w Świętochłowickiem. W Wielkich Hajdukach odbyło się w piątek zgromadzenie delegatów rad załogowych urzędniczych i robotniczych ze wszystkich zakładów przemysłowych, które należą do t. zw. Wspólnoty interesów (huty Królewska, Bismarka, Beldona itd.). Obecnych było 150 osób. Na zebraniu uchwalono ostry protest przeciwko zamierzonej redukcji urzędników i robotników w wymienionych zakładach. Przemówienia były niesłychanie ostre i wymownie świadczyły o znacznem rozgoryczeniu, panującem wśród urzędników i robotników przemysłowych. Uchwalono przedłożyć ten protest wojewodzie Grażyńskiemu za pośrednictwem osobnej delegacji.

Godziny urzędowe.

Wielkie Piekary w Świętochłowickiem. Godziny urzędowania i przyjęć w urzędzie gminnym zostały ustalone od 8.30 do 15.30; przyjmowanie interesentów odbywa się w godzinach od 9—12,

Lista podatku dochodowego.

Wielkie Piekary w Świętochłowickiem. Imienna lista podatku dochodowego za rok 1931 jest wyłożona dla mieszkańców gminy w urzędzie gminnym w biurze podatkowem do dnia 18 grudnia 1931 roku.

Akademja „Miesiąca Śląska".

Szarlej w Świętochłowickiem. Staraniem miejscowego komitetu propagandy „Miesiąca Śląska" odbędzie się w Szarleju w dniu 8. grudnia w lokalu p. Kubańskiego uroczysta akademja z bardzo bogatym programem. Ze względu na wzniosły cel, niskie ceny wstępu, bo od 25 gr. do 1 zł. i bogaty program — szczegóły w afiszach uprasza komitet obywatelstwo Szarleja i okolicy o łaskawe i liczne poparcie.

Zmiany granic w parafji.

Zgoda w Świętochłowickiem. Po wybudowaniu nowego kościoła w Zgodzie, zmieniono granice parafji, powiększając ją znacznie przez włączenie do niej szeregu ulic i osiedli, należących dotychczas do parafij: Świętochłowice, Król. Huta (kościół św. Barbary i św. Jadwigi), W. Hajduki oraz Kochłowice. Wskutek zmiany granic liczba parafjan powiększy się o 10 tysięcy wiernych — z 3 tysięcy na przeszło 13.000. Zmiany wprowadzono w życie w pierwszą niedzielę Adwentu 1931 roku.

Z Pszczyńskiego

Nowe ceny.

Pszczyna. Komisja cennikowa ustaliła następujące ceny: chleb kg 42 gr, bułka 12 gramów 10 gr, wołowina za funt 50—80 gr, wieprzowina za funt 80 gr, cielęcina za funt 50—80 gr, słonina za funt 110—125 gr, kiełbasa krakowska, wątrobianka, salceson 120—130 gr, mleko za litr 37 groszy.

Kontrola bezrobotnych.

Pszczyna. Urząd pośrednictwa pracy w Pszczynie zarządza kontrolę miesięczną wszystkich bezrobotnych bez względu na to, czy pobierają wsparcie lub nie w następujących miejscowościach: w Pszczynie na sali Polskiego Domu Ludowego (dawniej Białas) dnia 1. grudnia br. dla gmin Kobiór godz. 9, Kobielice 9.30, Radostowice 10, Poremba 10.30, Goczałkowice Górne 11, Goczałkowice Dolne 11.30, Rudołtowice 12, Ćwiklice 12.30, Piasek, Studzienice, Jankowice i Czarków godz. 1-sza. Dnia 2. grudnia br. dla gmin: Łąka godz. 9, Starawieś 10, Pszczyna miasto 11-ta. W Grzawie w lokalu p. Wojtasowej dnia 4. grudnia br. dla gmin: Zawadka, Góra, Wola, Gilowice, Międzyrzecze, Frydek, Miedźna i Grzawa. W urzędzie okręgowym w Mizerowie dnia 2 grudnia br. dla gmin: Mizerów, Kryry, Wisła Wielka, Brzeźce, Suszec i Rudziczka.

Targ na bydło i konie.

Mikołów w Pszczyńskiem. Następny targ na bydło i konie odbędzie się w mieście Mikołowie w środę, 2 grudnia br.

Z Tarnogórskiego

Prześladowany przez nieszczęście.

Nakło w Tarnogórskiem. Rębacz Roman Zając wracał do domu lecznicy knapszaftowej w Bytomiu, gdzie mu wyleczono lewą złamaną nogę. Gdy szedł ku kolejce elektrycznej, poślizgnął się na skórze bananowej i upadł tak nieszczęśliwie, że po raz drugi złamał sobie tę samą nogę. Zająca odstawiono z powrotem do lecznicy.

Program radiowy.

Wtorek, 1 grudnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.10 Muzyka lekka z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Komunikaty gospodarcze. 13.25 Muzyka. 13.40 „O chorobach bydła". 13.55 Muzyka. 14.00 „Dlaczego trzeba prowadzić rachunkowość w gospodarstwie". 14.15 Muzyka. 14.20 „O chorobach trzody". 14.35 Zakończenie pierwszego kursu 14.40 Muzyka. 14.55 Komunikaty. 15105 Intermezzo muzyczne. 15.15 „Chwilka lotnicza". 15.25 „Rady przedświąteczne". 15.50 Program dla dzieci starszych. 16.20 „Jak mieszkano w czasach przedhistorycznych". 16.40 Koncert z płyt gramofonowych. 17.10 „Stosunki polsko-jugosłowiańskie w przeszłości". 17.35 Popularny koncert symfoniczny. 18.50 Rozmaitości. 19.05 „Jak będzie przeprowadzony powszechny spis ludności". 19.20 Olga Ręgorowiczowa: „Rola Cieszyna w odrodzeniu narodowem Śląska". 19.40 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Feljeton. 20.15 Koncert popularny. 21.55 Skrzynka pocztowa techniczna. 22.10 Koncert solisty. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny. 22.50 Komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Środa, 2 grudnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przeglad prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.10 Pieśni i arje z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Komunikaty gospodarcze. 15.05 Intermezzo muzyczne. — 15.25 „Praktyczne rady z dziedziny kosmetyki". 15.45 Różne bajeczki opowie dziecicm Ciocia Hela. 16.00 Muzyka. 16.20 „Nielegalna prasa w b. Królestwie Polskiem". — 16 40 Skrzynka pocztowa. 16.55 Lekcja języka angielskiego. 17.10 Odczyt. 17.35 Muzyka lekka. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy 19.20 Inż. Stanisław Nitsch: „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie". 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Feljeton muzyczny. 20.15 Muzyka lekka. 20.45 Kwadrans literacki. 21.00 Koncert kameralny. 22.10 Intermezzo muzyczne. 22.30 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.35 Komunikat meteorologiczny. 22.40 Wiadomości sportowe. 22 45 Intermezzo muzyczne. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Nadesłane.

Dnia 27 listopada br. obchodzili małżonkowie **Kleofas i Agnieszka z Sapiów Bartoszkowie** srebrne gody małżeńskie. Z tej okazji składają serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności oraz doczekania się złotego wesela **krewni i znajomi.** (Jubilat jest długoletnim czytelnikiem „Katolika". Do życzeń przyłączają się redakcja oraz agent Paweł Bednarczyk w Suchejgórze).

Firma **Bracia Wasserteil, Katowice, Rynek 5 i 3-go Maja 10** urządzają przedświąteczną sprzedaż materjałów dla pań i panów i zwracamy uwagę naszych czytelników na dzisiejsze ogłoszenie.

Sprawy towarzystw.

Łagiewniki Śląskie. Dnia 3 grudnia o godz. 19 w lokalu p. Szalonki odbędzie się zebranie miejscowego koła ZOKZ., na którem p. naucz. Wojna wygłosi referat o znaczeniu spisu ludności.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

REPERTUAR:

Wtorek, dnia 1 grudnia: „Hr. Luksemburg" o godz. 19.30.

Środa, dnia 2. grudnia: „Kajzer" o godzinie 19.30.

Piątek, dnia 3 grudnia „Pan Jowialski" o godzienie 15,30 dla Ośw. Tow. Kobiec.

Piątek, dnia 3 grudnia „Hr. Luksemburg" o godz. 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Środa, dnia 2. grudnia: „Hr. Luksemburg" — Król. Huta o godzinie 19.30.

Czwartek, dnia 3 grudnia „Hr. Luksemburg" w Będzinie o godz. 19.30.

Czwartek, dnia 3 grudnia „Kajzer" w Bielsku o godz 19.30.

REPERTUAR „OPOLANKI"

We wtorek 1 grudnia **Wielkie Hajduki** — Dom Związkowy. Sztuka: „Śląsk w płomieniach". Początek o godz. 20ej.

*

Wielki koncert ku czci Fryderyka Szopena.

Koncert ku czci Fryderyka Szopena, którego wykonawcą będzie **Stanisław Bielicki,** znakomity pianista, profesor Konserwatorjum Muzycznego odbędzie się nieodwołalnie we wtorek, dnia 1 grudnia br. o godz. 8.15 wieczorem w koncertowej sali Państwowego Konserwatorjum w Katowicach. Perły bogatych utworów wielkiego genjusza wybrał na program profesor Bielicki. W programie: Polonez es-dur, sonata h-moll, mazurki, etiudy. Koncert wzbudził duże zainteresowanie. Bilety sprzedaje **księgarnia p. Mikulskiego** (ul. Marjacka 2) od 2 do 6 zł.

SPORT

Liga po sezonie.

Tegoroczne zawody o mistrzostwo Ligi P. Z. P. N. ciągnęły się dość długo, przyczem do ostatniej chwili „niewiadomą" była kwestja, kto zdobędzie wicemistrzostwo. Tron mistrzowski zajęła Garbarnia, która w czasie całego sezonu wykazała najrówniejszą formę, a w szeregi „proletarjatu" powędrowała Lechja, będąca prawie od początku zdecydowanym kandydatem do klasy A. Wicemistrzostwo zdobyła ostatecznie Wisła, legitymująca się lepszym stosunkiem bramek od Legji. Najwięcej bramek strzelił Kisieliński (Wisła) 25 i zajął pierwsze miejsce w gronie strzelców ligowych, osiągając zaszczytne miano „króla strzelców". Tabela przedstawia się obecnie jak następuje:

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1) Garbarnia	22	30	51:22
2) Wisła	22	29	53:31
3) Legja	22	29	56:34
4) Pogoń	22	28	47:32
5) Ruch	22	25	45:46
6) Ł. K. S.	22	24	48:33
7) Warta	22	23	56:34
8) Polonja	22	18	34:46
9) Cracovia	22	18	33:52
10) Czarni	22	16	28:52
11) Warszawianka	22	13	36:60
12) Lechja	22	11	23:66

Legja — Pogoń. 2:1 (1:1).
Czarni — Cracovia. 2:0 (1:0).
Wisła — Garbarnia. 3:2 (2:1).

Ruch z trudem uporał się z Warszawianką.

Ruch — Warszawianka. 2:1 (0:0).

Wielkie Hajduki, 29. 11. Ostatni mecz o mistrzostwo Ligi Państwowej nie wywołał zbytniego zainteresowania, a to z powodu nieszczególnej formy, w jakiej znajdują się Warszawiacy, no i wskutek dotkliwego zimna. Zebrało się zatem tylko około 1000 osób, którzy byli świadkami słabych wyczynów obu drużyn. Warszawiacy byli w polu lepsi i wykazali lepsze zgranie i zrozumienie, co im dało w rezultacie lekką przewagę przez cały czas meczu, którą nie potrafili jednak wykorzystać, wskutek braku zdecydowania w sytuacjach podbramkowych. — Ruch, który wystąpił osłabiony brakiem Urbana i Kacego, grał bardzo słabo, jednak skutecznie i szczęśliwie. Te atuty zadecydowały też o jego szczęśliwem zwycięstwie. Bramki dla Ruchu zdobyli Peterek i Loewe. Bramka Warszawianki była samobójcza. Sędziował p. Arczyński z Krakowa.

Zwycięstwem powyższem wybił się Ruch na piąte miejsce w tabeli rozgrywek ligowych, — przewyższając ilością punktów takie drużyny, jak Ł. K. S., „Warta", zeszłorocznego mistrza Ligi, „Cracovię" i inne. Jest to największy sukces Ruchu w dotychczasowych rozgrywkach ligowych, gdyż dawniej musiał się Ruch zadawalać przeostatniemi miejscami i prawie stale walczył z widmem spadku do klasy „A".

Policyjny prowadzi w rozgrywkach Juvelia".

Rozgrywki o puhar „Juvelia" wchodzą już w fazę ciekawszą i przynoszą za sobą sensacje. Niespodzianką dotychczasowych gier jest świetna forma Policyjnego K. S., kroczącego zwycięsko na czele tabeli. Nie mniejszą niespodzianską wczorajszych spotkań jest nierozegrana Naprzodu z „maruderem" Ż. K. Sem.

Po wczorajszych rozgrywkach tabela puharowa ukształtowała się następująco:

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1) Policyjny K. S.	3	10:3	6
2) „06" Katowice	3	15:4	5
3) Naprzód	2	8:3	4
4) Chorzów	3	8:5	4
5) Śląsk	4	11:12	4
6) „06" Mysłowice	3	5:6	3
7) Kolejowe P. W.	4	9:10	2
8) „07" Siemianowice	5	7:19	1
9) Żydowski K. S.	3	5:16	1

Żydowski K. S. — Naprzód Lipiny. 2:2 (1:0).
Policyjny K. S. — Śląsk Świętochłowice. 4:1 (3:0).
„06" — Kolejowe P. W. 4:0 (0:0).
„06" — „07" Siemianowice. 3:1 (2:1).

Spotkania towarzyskie.

KS. Chorzów — Amatorski K. S. 7:1 (3:1).
KS. 20 Bogucice — Czarni Chropaczów 2:1 (2·0)
Diana — Orzeł Wełnowiec 1:2 (1:0)
Mysłowice 09 — Śląsk Siemianowice 1:1 (0:0)
B. B. S. V. — I. F. C. 2:2 (1:1).
Iskra — 22 M. Dąbrówka 4:3 (4:2)
Stella — Naprzód Załęże 6:1 (2:1)
Haller — KS. Słupna 8:0 (4:0)
Slavia — Zgoda Bielszowice 3:1 (2:0)
Pogoń — Pogoń Katowice. 2:0 (1:0).
Wawel — Powstaniec Król. Huta 5:1 (2:1)
Stadjon — Unia Kończyce 2:2 (0:1)
Haller — Sparta Wielkie Piekary 1:0 (0:0)

Wieczorek i Wystrach wyjeżdżają dziś do Danji.

Dwaj czołowi bokserzy śląscy Wieczorek — opromieniony swemi sukcesami w Finlandji i Wystrach — wyjeżdżają dziś w południe do Poznania, gdzie połączą się z Wartą, udając się na tournee do Danji. Naszym zawodnikom życzymy w ich turnieju — sukcesu.

Garbarnia jedzie do Włoch.

Piłkarski mistrz Polski, Garbarnia wyjeżdża w czasie świąt Bożego Narodzenia na tournee do Włoch, gdzie zmierzy się z Juventusem, FC Milano i FC Bologna.

Zwycięstwo Legji w Berlinie.

Berlin, 29. 11. (Tel. wł.) Hokejowa drużyna Legji stołecznej gościła w sobotę i niedzielę w Berlinie, gdzie w ramach wielkiego międzynarodowego turneju hokejowego i popisów łyżwiarskich, zorganizowanych przez B. S. C. w Sportpalaście, rozegrała dwa mecze z wicemistrzowską drużyną Rzeszy Brandenburger S. V. Polacy w pierszym dniu pokonali swego przeciwnika w stosunku 6:0 (3:0, 2:0, 1:0), przyczem bramki strzelili Sokołowski (2), po jednej Czyżewski, Pastecki, Ludwiczak i Szenajch. Polacy nietyle swą postawą, ile piękną grą pozostawili swym pierwszem występem na gorącym gruncie Berlina jaknajlepsze wrażenie, wsławiając dobre imię polskiego sportu.

Sokół II Katowice zwycięża Legję Warszawską w zapasach 12:10

Warszawa, 29. 11. (tel. wł.) W międzyklubowym meczu zapaśniczym zwyciężył **„Sokół" II Katowice Legję stołeczną** w stosunku punktów 12:10.

Hokeiści śląscy remisują z reprezentacją Śląska niemieckiego.

Katowice, 29. 11. Hokej powoli zyskuje sobie zwolenników i słusznie jest bowiem sportem niesłychanie emocjonującym. Szybka jazda, planowe kombinacje i zacięta walka o krążek, to atuty, które porywają publiczność.

Tak było wczoraj w pierwszym meczu między reprezentacjami obu Śląsków, który zgromadził ponad 1000 widzów.

Poziom meczu był nieszczególny, gra sama jednak bardzo zajmująca, zwłaszcza w ostatniej tercji.

Obydwie drużyny wykazywały rażące braki techniczne które nadrabiali grą ofiarną i ambitną. Niemcy nie posiadają u siebie sztucznego toru, to też byli poraz pierwszy na lodzie, co odbiło się ujemnie na ich grze zespołowej. Fizycznie hokeiści niemieccy byli doskonale zbudowani, jeździli poprawnie na łyżwach, jednak nie rozumieli się wzajemnie, a ich gra oparta była na akcjach indywidualnych.

Polacy poza znaczną poprawą jazdy, nie wykazali innych dodatnich walorów. Na specjalne uznanie zasługują „nowicjusze": Kloszek, Keller i Jelski, z których pierwszy był bodaj najlepszym na lodzie. Funkcję arbitra spełniał ku ogólnemu zadowoleniu p. Kulej.

Następny mecz reprezentacji Śląska odbędzie się dnia 13. 12., przyczem przeciwnikiem Ślązaków będzie reprezentacja Poznania.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 28 listopada 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt szterlingów angielskich 31.87 zł. 100 franków szwajcarskich 172.52 zł. 100 franków francuskich 34.82 zł. 100 koron czeskich 26.37 zł. 100 lir włoskich 45.88 zł. 100 guldenów holenderskich 357.25 zł. 100 lei rumuńskich 5.32 zł. 100 guldenów gdańskich 173.17 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 27 listopada 1931 r.

Płacono za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych: Żyto 27.25 zł. Pszenica 25.00—25.50. Jęczmień 64—66 kg 22 25 do 23,25 zł., 68 kg — 23.75—24.75 zł, browarowy 27.50—29,00, Owies 25.25—25.75. Mąka żytnia 65 proc. 39.75—40.75 zł., pszenna 65 proc. 38.25 do 40,25 zł, Otręby żytnie 18.00—18.50 zł, pszenne 16.50—17.50 zł, pszenne grube 17.50—18.50 zł. Rzepak 34.00—35.00 zł, Gorczyca 39.00—43.00 zł. Groch Wiktorja 25.00—29.00 zł. Folgera 31.00 do 35.00 zł, Ogólne usposobienie niejednolite.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

z dnia 27 listopada 1931 r.

Notowano za 1000 kg: **Pszenica** śląska 74,5 kg — 222 mk, 78 kg — 226 mk, 72 kg — 212 mk. **Żyto** śląskie 71,2 kg — 205 mk, 60 kg — 201 mk. **Owies** średniej jakości i dobroci nowy 150 mk. **Jęczmień** browarowy 185 mk, latowy i na kaszę 167 mk

Strączkowe za 100 kg: Groch Wiktorja 28 do 30 mk, zielony 36—38 mk. Fasola biała 20—22 mk. Bobik koński 17—18 mk. Wyka 18—19 mk. Peluszka 18—19 mk.

Mąka za 100 kg: Pszenna nowa 60 proc. 32.50 mk, pszenna luksusowa 38,50 mk, żytnia nowa 70 proc. 30.50 mk, 65 proc. 31.50 mk, 60 proc. 32.50 mk.

Pasza dla bydła za 100 kg: Otręby pszenne 10.50—11.25 mk, żytnie 11.00—11.75 mk. Słoma prasowana żytnia, pszenna jęczmienna i owsiana 1.35 mk. Słoma żytnia długa 1.50 mk. Siano nowe zdrowe i suche 2.00—2.30 mk.

Ceny bydła na Centralnej Targowicy w Mysłowicach

W tygodniu od 21. do 27. XI. spędzono na targi: buhaji 110, wołów 38, krów 740, jałówek 68, cieląt 128, owiec 19, nierogacizny 2672. Ogółem 3775 zwierząt. Płacono za jeden kilogram żywej wagi: buhaje od 0,50 do 1,06 zł, woły od 0.52 do 1,02 zł, krowy od 0,52 do 1,12 zł, jałówki od 0 55 do 1,08 zł, cielęta od 0,60 do 1,20 zł, nierogaciznę I gat. od 1,24 do 1,50 zł,

Odpowiedzi redakcji.

J. G. P. P. d. Należy utrzymywać prawo i wlepiać do kart kwitowych po 20 znaczków w ciągu 2 lat, zamieniając stara kartę kwitową na nową aż do ukończenia 60 roku życia lub nastania niezdolności do pracy przynamniej na 66²/₃%. W przeciwnym razie utraci się prawo do renty inwalidzkiej z kart kwitowych, gdyż Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Król. Hucie są to 2 różne instytucje społeczne.

G. J. Lyski. Jeżeli Pan chce kształcić ucznl na terenie Województwa Śląskiego, to musi Pan ponownie zdać egzamin mistrzowski, gdyż rzemieślnik powinien zdawać egzamin mistrzowski na terenie tego województwa, na którym mieszka przynajmniej 3 miesiące.

J. A. Rogożna. Adresować należy: Sr. Hochwohlgeboren Herrn Grafen von Thiele-Winkler zu Moschen, Kr. Neustadt. — Jaśnie Wielmożny Hrabia Donnersmarck w Nakle, pow. Tarn. Góry.

W. P. Wsparcia z Funduszu Bezrobocia można domagać się w ciągu jednego miesiąca po zwolnieniu lub odejściu z pracy i za 12 miesięcy wstecz. Taki warunek u Pana nie zachodzi, przeto wyżej wymienionego zasiłku Pan nie otrzyma. Jeżeli Pan nie ma środków do życia, może ubiegać się przez zarząd gminny o udzielenie jednorazowych zapomóg.

„Narty". Długość 2 metry, szerokość na przodzie 8½ centm., w tyle 8 cm., grubość 1 cm. Od tyłu do 61 cm. grubość ta jest niezmienioną. Następnie grubość wzrasta i wynosi 2½ cm. Grubsze miejsce przeznaczone jest na stopę. Przy 93 cm. od tyłu grubość zmniejsza się znowu do 1 cm. Na grubsze miejsce przybija się blachę. W punkcie mierzonym od tyłu przy odległości 93 do 86 cm. robi się 7 centymetrową szparę, w którą kładzie się okucie blaszane, ażeby noga nie zsuwała się. Ponadto przez szparę tę należy przeprowadzić rzemienie do przyciągnięcia stopy. Kije do nart mają długość od 1 do 1,8 m., zależnie od wielkości człowieka. Na końcu kija należy przymocować talerzyki o średnicy 10 do 15 cm. Potrzeba do przymocowania nogi do nart po trzy paski na nogę. Stopę należy tak przymocować, by pięta była wolna. Wymiary nart podane są na człowieka średniej wielkości.

Wydawnictwo „Katolika Polskiego" i „Katolika Śląskiego". „Górnoślązaka" i „Gońca Śląskiego" z ogr. odp. w Katowicach, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada: **Franciszek Godula** w Królewskiej Hucie.
Nakładem i drukiem: **Drukarnia Śląska, spółka w Katowicach.**

Jasne jak na dłoni!

Nie tylko po niskich cenach, nie tylko w wielkim wyborze lecz także w dobrych gatunkach sprzedajemy.

Nasza tegoroczna sprzedaż świąteczna już się rozpoczęła:

płótno na koszule 1 mt. tylko	**85** gr.	flanela na koszule 1 m. tylko	**88** gr.
adamaszek na ręczniki 1 mt. tylko	**95** gr.	popelina wełniana 1 m. tylko	**1,95** gr.
płótno na ręczniki 1 mt. tylko	**85** gr.	zefir madapolam 1 m. tylko	**1,30** gr.
płótno na prześcieradła 1 m. tylko	**1.75** gr.	Crepedechine 1 m. tylko	**6,75** gr.

Płócienny garnitur na łóżko 13,75 zł.

Wielki wybór wszelkiego gatunku materjałów, jedwabi, firanek i wyrobów bawełnianych. — **Specjalność: wyprawy ślubne.**

Dom Handlowy „Textyl"

Fritz Guttmann, tylko Król. Huta

ulica J. Piłsudskiego nr. 3.

Ogłoszenie.

W tutejszym sądowym rejestrze spółdzielni pod Nr. 24 wpisano dnia 25 listopada 1931 r. co następuje:

„Samopomoc" Spółdzielnia wzajemnej pomocy z odpowiedzialnością udziałami w Żorach.

Celem spółdzielni jest wzajemne udzielanie sobie pomocy materjalnej przez członków spółdzielni przez: 1) udzielanie zwrotnej pomocy finansowej członkom wstępującym w związek małżeński, 2) udzielanie pomocy finansowej spadkobiercom zmarłych członków.

Udział wynosi 50 złotych.

W skład zarządu wchodzą: 1) Emanuel Zorychta podróżujący w Żorach, 2) Leon Barteczko, oberżysta z Głożyń, 3) Emanuel Penkala, przedsiębiorca kopalniany z Biertułtów. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia spółdzielni umieszczane będą w „Katoliku Polskim" w Katowicach. Rok obrachunkowy jest rok kalendarzowy. Zarząd składa się z 3-ch członków, zaś spółdzielnię podpisuje w imieniu zarządu 2 członków zarządu pod pieczęcią spółdzielni. Ograniczenia uprawnień zarządu objęte § 12 statutu. Przepisy o likwidacji objęte § 4 statutu spółdzielni. Rozwiązanie, upadłość w myśl ustawy o spółdzielniach art. 75.

Żory, dnia 13 listopada 1931 r.

Sąd Grodzki.

Najlepszy podarunek na Gwiazdkę

to tani zakup mebli!!

Sypialnie polerowane kompletne w wielkim wyborze już od zł 1450,— Sypialnie dębowe kompletne już od zł 950,—

Dom Meblowy „HEROS"

Katowice

ul. 3 Maja 23 Telefon 1105

Dogodne warunki spłaty.

Za gotówkę ceny znacznie zniżone. Dostarczamy bezpłatnie na cały G. Śl. Meble pojedyn. w wielkim wyborze.

Tania podaż gwiazdkowa!

Wielka partja

białych firanek i materjału na firanki

po cenach sensacyjnych.

Wiedeńska-Jaquard-Markizeta biała 130 cm szer. zamiast zł **15.—** mtr.	7.50
Wiedeńska-Jaquard-Markizeta ecrü 130 cm szer. zamiast zł **16.—** mtr.	8.00
Wiedeńskie-Jaquard-Firanki białe z 3 części, szer, szale zamiast zł **70.—**	35.00
Artystyczne firanki białe z Jaquard'u z falbankami z własnej pracowni, modne wzory, zamiast zł. **90.—**	45.00
Artystyczne firanki ecrü z Jaquad'u z falbankami woalowemi z własnej pracowni modne wzory zamiast zł **95.—**	49.00

Ceny o **50 %** niższe

Tylko tak długo póki zapas starczy.

Wielka sprzedaż gwiazdkowa na firanki

z Noppen i na materjały brokatowe

Nadzwyczaj niskie ceny!

Olbrzymi wybór!

Brokat-Noppen 130 cm. szer. metr tylko	6.00
Adamaszek Brokatowy 130 cm. szer. metr tylko	8.00
Noppen Flameé 130 cm. szer. modne desenie, metr tylko	10.00
Gabinetowe firanki z ciężkiego Noppen z szerokiemi frendzlami modne wzory z własnej pracowni tylko	45.00
Firanki do pokoi jadalnych z ciężkiemi frendzlami, modny brokat z własnej pracowni tylko	45.00

Moja pracownia wykonująca artystycznie firanki przyjmuje już teraz zamówienia na **gwiazdkę** chcąc punktualnie dostarczyć.

Eryk Adler

Katowice

Telefon 23-21 **Poprzeczna 7**

Ratujcie zdrowie!

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że

75% chorób powstaje z powodu obstrukcji

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób — zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Słynne w całym świecie Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera

jak to stwierdzili prof. Berlin. Uniwersytetu Dr. Martin, Dr. Hochflaetter i wielu innych wybitnych lekarzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobr. środkiem przeczyszczającym ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

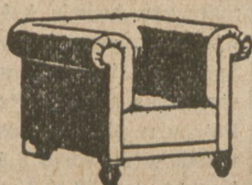
Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne. reumatyzm i artretyzm. bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższemi odznaczeniami i złot. medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. Tysiące podziękowań otrzymał **Dr. Lauer** od osób wyleczonych.

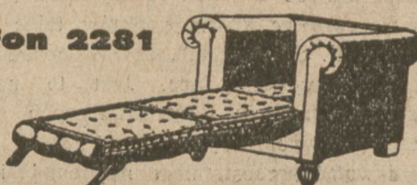
Cena ½ pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Fotele klubowe i do spania

Telefon 2281

materace, leżanki własnego wyrobu

Henryk Damm, Tapicer, Katowice, ul. Kościuszki nr 33.

Wolne posady

Agenci natychmiast potrzebni do zbierania zamówień wprost u konsumentów na bardzo pokupne artykuły żywnościowe na Katowice, Król. Hutę. Zgłaszać się mogą również bezrobotni pracownicy umysłowi. Kaucja 3 zł. konieczna. Katowice, Moniuszki 3 u Hannig.

Panie i Panowie, chcecie zarobić przed świętami kilkaset złotych, zgłoście się natychmiast u gen. przedstawiciela **Hoppego**, Katowice, pl. Wolności 9 III p., tel. 25-77.

Panowie i Panie przez lekkie podróżowanie mogą zarobić do 20 zł dziennie. Reflektanci mogą się zgłosić pod Nr. 244 do Administracji pisemnie.

Posad poszukują

Chłopiec 19-letni — szuka posady woźnicy na skromnych warunkach, najchętniej w handlu piwa. Zgłoszenia do administracji pisma pod „Chłopiec".

Sprzedaże

Samochód, Protos 10/30 6-osobowy, otwarty aluminjowy — sprzedam albo zamienię na limuzynę. G. Wieszołek, Rybna, pow. Tarnowskie Góry.

Sprzedam nowy dom w Knurowie przy szosie wraz z kioskiem. Do zapytania ul. Korfantego 10 u p. Glagle.

Miód pszczelny gwarantowany 5 kg 16 zł 10 kg 29 zł, górski jasny 5 kg 20 zł, 10 kg 37 zł z blaszanką opłacone wysyła „Patoka", Kupczyńce 8, poczta Denysów.

Dom z dwoma składami, jeden skład z mieszkaniem wolny, sprzedam (cena według umowy, zadatek 14.000 zł.) lub zamienię na gospodarstwo rolne przy Żorach, albo Wodzisławiu, A. Kalytta, Pawłów, pow. Katowice, ul. Kościelna 31.

Dom 2 piętrowy z składem i urządzeniem rzeźnickiem w Ligocie — koło Katowic, 7 minut od dworca. Zgłoszenia do administracji pisma pod „Dom".

Na sprzedaż 7 morg pola, budynki masywne. Jerzy Kijonka, Kobielice, pow. Pszczyna.

Miód odżywczo - kuracyjny pod gwarancją czysto pszczelny 5 kg. 15 zł., 10 kg. 28 zł wysyła za pobraniem pocztowem W. Wołoszyn, Jezierna, wojew Tarnopolskie.

Miód lipcowy rarytas Miodoborów daje zdrowie, przedłuża życie! Własna pasieka, 5 kg gotówką czekiem 41.692 zł 13.80, zaliczka zł 15 franco. Korzeniewicz, em. pocztmistrz Zbaraż.

Różne

Wynalazcy przed opatentowaniem idei pomysłu, żądajcie książeczkę „Podręcznik dla wynalazców" za nadesłaniem 1,35 zł. na P. K. O. 300111 lub przez Biuro Porad dla wynalazców, Katowice ul. Jagiellońska 21.

Za długi żony mojej Rózi Pyrtek z domu Macek z Brzezinki nie odpowiadam i tychże nie płacę. Jan Pyrtek, kolejarz, Brzezinka.

Poszukuję wspólnika z kapitałem do 5000 zł. na warunkach według umowy. Zgłoszenia do Adm. Katolika pod Nr. 244.

Broszurę pouczającą o doniosłem znaczeniu ziół leczniczych, wysyła chorym darmo — Apteka w Liszkach.

Wnioski, renty, odwołania, nakazy zapłaty, interwencje itp. załatwia szybko „Silesia", Mikołów, ul. Pszczyńska 7.

Mam zamiar pożyczyć sobie 6000 zł. na pierwszą hipotekę. Wartość domu 30 000 złotych. Wiadomość do administracji pisma pod „hipoteka 18".

Biuro detektywów Katowice, Poprzeczna 10, załatwia sprawy: dostarcza dyskretne informacje, robi wywiady handlowo - prywatne, matrymonjalne, poszukiwania oraz inne komplikacje.

Czytaj uważnie. Posadę objąć w charakterze buchaltera, lub biuralisty, może tylko ten, który posiada umiejętność czystego i ładnego pisania t. zw. kaligrafja. Jeśli masz brzydki charakter pisma, zgłoś się do biura „Ruch" Katowice, ul. Wojewódzka 7, m. 7, tel. 27-56, to w ciągu dwóch miesięcy nauczysz się pisać ładnie (kaligraficznie). Wykładają wybitni fachowcy. Zapisać się można codziennie od godz. 4 do 7-ej.

Chcesz! pomyślnie załatwić sprawy sądowe, rentowe i pensyjne, kupić lub sprzedać nieruchomość zgłoś się w „Biurze Ludowem i Pośredniczem", Katowice, **ul. 3-go Maja 33, III. p.**

Nerwol

Chemika Dr. Franzosa jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacierania) przeciw

Reumatyzmowi

kłóciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi itp. Wszędzie do nabycia

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka Mikolascha

Lwów, Kopernika 1.

M. PERL

Katowice, ul. Poprzeczna 8

Poleca:

Oryginalne obrazy malowane

Reprodukcje, Obrazy Świętych

Wyroby szklane Polskich i czeskich hut. Porcelany, Figury, Wazy metalowe ręczne wyroby po nadzwyczaj niskich cenach.

Do wysprzedaży przeznaczyłam większą ilość obramowanych obrazów po cenach 50% zniżonych. Obramowania obrazów do **gwiazdki** przyjmuję na nadzwyczaj korzystnych warunkach.

Szan. Publiczności podaję niniejszem do wiadomości, że po ukończonej przebudowie na nowo otwarłem mój

Skład mebli

Polecam kompletne urządzenia jak i pojedyńcze meble i wyroby tapicerskie za gotówkę i na spłaty na dogodnych warunkach.

Zarazem polecam w razie potrzeby mój bogato zaopatrzony skład trumien. Obejmuję wykonanie kompletnego pogrzebu tanio i dogodnie.

Antoni Solorz, Rybnik

ul. Łony 11 — tel. 1104.

Cennik drobnych ogłoszeń.

Pierwsze słowo 10 groszy, każde następne 5 groszy, tłusty druk 10 groszy, jedno ogłoszenie najmniej 60 groszy. Jedno drobne ogłoszenie może mieć najwyżej 30 słów. Na wysyłkę zgłoszeń do administracji nadesłać 35 groszy. Należytość **może być płatna w znaczkach pocztowych.**

Sypialnie, jadalki, kuchnie, łóżka metalowe

dostarcza najkorzystniej

Centrala Mebli

Król. Huta

ulica Wolności nr. 24 w podwórzu.

UROLOG

B. Asystent Kliniki prof. Morawitza w Lipsku

Dr. med. Edward Mehrer

specjalista w chorobach nerek, pęcherza i dróg moczowych.

Osiedlił się

w Katowicach, ul. 3-go Maja 26. Tel. 33-90

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!